

Table of Contents

Table of Contents	1
Dochody uzyskiwane za granicą	2
Opodatkowanie dochodów zagranicznych i unikanie podwójnego opodatkowania	2
Zasady ustalania rezydencji podatkowej	3
Miejsce zamieszkania	3
Rozstrzyganie kwestii miejsca zamieszkania na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	4
Siedziba	5
Certyfikat rezydencji	5
Metody unikania podwójnego opodatkowania	6
Metoda wyłączenia z progresją	6
Metoda odliczenia proporcjonalnego	6
Ulga abolicyjna	7

Dochody uzyskiwane za granicą

W czasach, w których w krajach UE, dla obywateli Unii obowiązuje swoboda podejmowania zatrudnienia i zamieszkania, uzyskiwanie dochodów za granicą stało się powszechne. Dodatkowo rzecz ułatwia internet, dzięki któremu można uzyskiwać dochody zagraniczne bez konieczności stałego przebywania w państwie obcym. To powoduje, że zagadnienia opodatkowania dochodów zagranicznych stały się podstawowymi, stąd obecność tej lekcji w e-kursie dotyczącym podatkowego ABC.

Opodatkowanie dochodów zagranicznych i unikanie podwójnego opodatkowania

Zgodnie z ustawami o podatku dochodowym podatnicy, którzy mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce, podlegają w kraju opodatkowaniu od całości swoich dochodów, również tych uzyskanych za granicą. Jednak dochody takie podlegają mogą również opodatkowaniu w kraju, w którym są uzyskiwane. W sytuacji, kiedy na dochód lub majątek uzyskiwany z tego samego tytułu przez tego samego podatnika w tym samym okresie nałożone zostają takie same lub podobne podatki przez dwa państwa, mamy do czynienia z podwójnym opodatkowaniem.

Zjawiska takie są bardzo szkodliwe, dlatego zainteresowane państwa stosują środki, które mają za zadanie zapobiegać powstawaniu tego typu zjawisk lub niwelować ich skutki. Środki te znajdują się w dwustronnych umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zasady zawarte w ww. umowach określają, w jaki sposób należy opodatkować dochód lub majątek, który osoba mająca miejsce zamieszkania bądź siedzibę w jednym państwie osiąga w drugim umawiającym się państwie.

Zgodnie z Konstytucją RP umowy międzynarodowe po ratyfikacji i ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw stają się powszechnie obowiązującymi źródłami prawa. Dlatego też umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, które Polska zawarła z ponad 80 krajami, są stosowane bezpośrednio w celu rozstrzygnięcia, w jaki sposób należy opodatkować dochody zagraniczne.

Umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania skonstruowane są przeważnie zgodnie ze wzorcem opracowanym przez Organizację do spraw Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Wzorec ten nosi nazwę Modelowej Konwencji w sprawie Podatku od Dochodu i Majątku. Drugim powszechnie akceptowanym wzorcem takich umów jest Umowa Modelowa ONZ między państwami rozwiniętymi a rozwijającymi się.

Oba wzorce zawierają podobną konstrukcję, definicje i metody unikania podwójnego opodatkowania. Zainteresowane państwa, które zamierzają podpisać umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, nie muszą stosować żadnego z tych wzorców, z reguły jednak umowy opierają się na nich. Zainteresowane państwa mają oczywiście swobodę w modyfikowaniu poszczególnych zapisów tych wzorców.

Umowy, które zawarła Polska, opierają się na postanowieniach Konwencji Modelowej OECD. Jako uzupełnienie Konwencji opublikowany został Komentarz do Konwencji Modelowej, który wyjaśnia, w jaki sposób państwa podpisujące się pod Konwencją rozumieją i interpretują zawarte w niej zapisy.

Ani Konwencja Modelowa OECD, ani Komentarz nie są polskim źródłem prawa, jednak Polska – jako członek OECD – ma obowiązek stosowania Konwencji i Komentarza, a organy podatkowe, by zapewnić jednolitość stosowania prawa, powinny odwoływać się do Komentarza zarówno przy stosowaniu, jak i interpretacji umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Umowy oparte na zapisach Konwencji skierowane są do osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie jednego z państw, dotyczą zaś podatków dochodowych oraz majątkowych, które pobierane są przez oba umawiające się państwa.

Umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania rozstrzygają, w jaki sposób opodatkowuje się następujące kategorie dochodu i majątku:

- dochód z majątku nieruchomego,
- zyski przedsiębiorstw,
- zyski z transportu międzynarodowego,
- zyski przedsiębiorstw powiązanych,
- dywidendy,
- odsetki,
- należności licencyjne,
- zyski z przeniesienia własności majątku,
- dochody z tytułu wykonywania wolnego zawodu,
- zyski z pracy najemnej,
- wynagrodzenia dyrektorów i członków rad nadzorczych,
- wynagrodzenia artystów i sportowców,

- emerytury,
- wynagrodzenia pracowników państwowych,
- dochody studentów,
- inne dochody.

Ponadto umowy zawierają przepisy dotyczące sposobów unikania podwójnego opodatkowania. W umowach zawartych przez Polskę występują dwie metody unikania podwójnego opodatkowania: wyłączenie z progresją i proporcjonalne odliczenie.

Umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania zawierają również postanowienia dotyczące równego traktowania obywateli obu państw przez jurysdykcje podatkowe tych państw, procedury wymiany informacji oraz wzajemnej pomocy administracji podatkowych i ewentualne przepisy szczegółowe.

Wskazówka

Podatnik w celu właściwego opodatkowania dochodów zagranicznych w pierwszej kolejności powinien rozstrzygnąć na podstawie danej umowy, którego państwa jest rezydentem (w tym państwie podlegał będzie opodatkowaniu od całości dochodów). Następnie powinien ustalić, jaki sposób opodatkowania przewiduje umowa dla osiągniętego przez niego dochodu. W sytuacji gdy umowa przewiduje, że dany dochód może być opodatkowany zarówno w kraju zamieszkania (siedziby), jak i w kraju, w którym dochód był uzyskany (źródła), wówczas do opodatkowania takiego dochodu w kraju rezydencji należy zastosować odpowiednią metodę unikania podwójnego opodatkowania. Do dochodu, który zgodnie z umową podlega opodatkowaniu w Polsce należy zastosować przepisy ustaw o podatku dochodowym.

Najstarsze, ciągle obowiązujące umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania Polska podpisała jeszcze w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Przez wiele lat te akty prawne dotyczyły garstki osób. Wejście Polski do Unii Europejskiej i otwarcie zagranicznych rynków pracy sprawiły, że umowy stały się naprawdę powszechnym aktem prawnym, którego znajomość i odpowiednie zastosowanie stają się wręcz niezbędne.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o PDOF - Artykuły 1-5](#)

[Ustawa o PDOF - Artykuły 27-27e](#)

Zasady ustalania rezydencji podatkowej

Miejsce zamieszkania

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania nie zawierają własnych definicji miejsca zamieszkania. Zgodnie z umowami określenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w umawiającym się państwie” oznacza każdą osobę, która według prawa tego państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na jej miejsce zamieszkania, miejsce stałego pobytu, siedzibę zarządu, miejsce utworzenia albo inne kryterium o podobnym charakterze. Jeżeli zatem np. polskie przepisy uznają, że osoba ma miejsce zamieszkania w Polsce, to na gruncie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania ta osoba będzie uważana za osobę mieszkającą w Polsce.

Ustalenie miejsca zamieszkania należy więc rozpocząć od analizy polskich przepisów regulujących tę kwestię.

Stosownie do art. 3 ust. 1a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

„Za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:

- posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych), lub
- przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym”.

Spełnienie chociażby jednego z tych warunków oznaczać będzie, że osoba fizyczna w myśl polskich przepisów uważana jest za polskiego rezydenta.

Pierwszy z warunków mówi o „ośrodku interesów życiowych”, na który składa się centrum interesów osobistych lub gospodarczych. Spójnik „lub” w tym zapisie oznacza, że wystarczy posiadanie przynajmniej jednego z tych centrów w Polsce by być uznanym za osobę mieszkającą w Polsce.

Przykład

Pan Jan wyjeżdża do pracy w Holandii. Tam wynajmuje mieszkanie, zakłada konto w banku, przebywa dłużej niż 183 dni w roku. W swoim holenderskim zakładzie zapisuje się nawet do związków zawodowych. W Polsce nie posiada żadnego

majątku.

Można by powiedzieć, że przeniósł do Holandii centrum interesów gospodarczych. Jednak w Polsce pozostały żona i dzieci pana Jana, które mieszkają w domu jego rodziców. Jego centrum osobiste znajduje się więc nadal w Polsce.

W związku z tym będzie podlegał w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. W chwili kiedy jego rodzina wyjedzie z Polski i razem z nim zamieszka w Holandii, będzie można stwierdzić, że ośrodek interesów życiowych pana Jana znajduje się w Holandii.

O przeniesieniu interesów osobistych do innego kraju świadczyć będzie przede wszystkim zamieszkanie w tym kraju wraz z rodziną. Inne powiązania osobiste, takie jak: znajomi, zainteresowania, działalność kulturalna czy inna, nie są z pewnością powiązaniami ściślejszymi od rodziny. O przeniesieniu interesów gospodarczych świadczyć może głównie to, że w nowym kraju podatnik uzyskuje większość (a najlepiej wszystkie) dochodów.

Drugi z warunków zawartych w przepisie stanowi, że osoba ma miejsce zamieszkania w Polsce, jeżeli przebywa na terenie kraju dłużej niż 183 dni w roku podatkowym. Zwróćmy uwagę, że nie musi to być pobyt nieprzerwany. Aby ustalić, czy podatnik posiada nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce, należy zliczyć dni, w których przebywał w kraju.

W praktyce często zdarza się tak, że dwa państwa uznają podatnika za osobę mieszkającą na ich terenie.

Przykład

Do Polski przyjeżdża Czech delegowany przez swojego pracodawcę na okres roku.

Z chwilą gdy okres pobytu tej osoby w Polsce przekroczy 183 dni w danym roku podatkowym, stanie się ona osobą mającą miejsce zamieszkania w Polsce. Najprawdopodobniej jednak również czeskie przepisy będą ją uważać za osobę mającą miejsce zamieszkania w Czechach.

Taka sytuacja oznacza „konflikt rezydencji” – czyli przypadek, gdy dwa państwa uważają podatnika za swojego rezydenta. Zgodnie z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania osoba fizyczna może mieć miejsce zamieszkania tylko w jednym państwie i tylko w jednym państwie może być objęta obowiązkiem podatkowym od wszystkich swoich dochodów. Dlatego w przypadku „konfliktu rezydencji” należy go rozstrzygnąć zgodnie z przepisami umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o PDOF - Artykuły 1-5](#)

Rozstrzygnięcie kwestii miejsca zamieszkania na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania

Jeśli w rozumieniu przepisów obu umawiających się państw dana osoba ma miejsce zamieszkania w obu tych państwach, wówczas jej miejsce zamieszkania określa się zgodnie z następującymi zasadami, wskazanymi w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania:

- a. osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania tylko w tym umawiającym się państwie, w którym ma stałe miejsce zamieszkania; jeżeli ma stałe miejsce zamieszkania w obu umawiających się państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania tylko w tym państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych);
- b. jeżeli nie można ustalić, w którym państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, w którym zwykle przebywa;
- c. jeżeli przebywa zazwyczaj w obu umawiających się państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, którego jest obywatelem;
- d. jeżeli osoba jest obywatelem obu umawiających się państw lub nie jest obywatelem żadnego z nich, to właściwe organy umawiających się państw rozstrzygną sprawę w drodze wzajemnego porozumienia.

Przedstawione wyżej kryteria należy stosować według podanej kolejności, to znaczy, że jeżeli nie można rozstrzygnąć tej kwestii według punktu a, rozpatrujemy punkt b i tak dalej.

Pierwsze kryterium, na podstawie którego rozstrzyga się, w którym kraju podatnik jest rezydentem, stanowi stałe miejsce zamieszkania. W myśl Komentarza do Modelowej Konwencji OECD za stałe miejsce zamieszkania uważa się tak zwane ognisko domowe, czyli to miejsce, w którym koncentruje się życie rodzinne i osobiste podatnika. Nie ma tutaj znaczenia, jakim tytułem prawnym podatnik dysponuje w stosunku do tego miejsca.

Jeżeli osoba ma stałe miejsce zamieszkania w obu umawiających się państwach (bo np. posiada dwa stałe miejsca zamieszkania i w każdym z nich przebywa przez część roku), wówczas prawo rezydencji przyznaje się temu krajowi, z

którym podatnik ma ściślejsze powiązania o charakterze osobistym i gospodarczym (ośrodek interesów życiowych). Pojęcie ośrodka interesów życiowych, które występuje w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania, należy interpretować w taki sam sposób jak na gruncie ustawy o PIT. Należy więc zbadać, z którym z dwóch krajów podatnika wiążą silniejsze więzy osobiste i gospodarcze. Priorytetowe znaczenie ma tutaj miejsce zamieszkania najbliższej rodziny (małżonka, dzieci).

W przypadku gdy podatnik nie posiada stałego miejsca zamieszkania w żadnym z zainteresowanych państw i nie można określić, w którym państwie posiada ośrodek interesów życiowych (ponieważ powiązania osobiste i gospodarcze łączą go zarówno z jednym, jak i z drugim państwem), zostanie on uznany za rezydenta tego kraju, w którym zwykle przebywa. „Zwykle przebywanie” oznacza przebywanie w jednym państwie dłużej niż w innym.

Jeśli nie można rozstrzygnąć, w którym kraju podatnik zwykle przebywa (bo przebywa zarówno w jednym, jak i drugim państwie bądź nie przebywa w żadnym z nich), wówczas będzie uważany za rezydenta tego kraju, którego jest obywatelem. Tak więc obywatelstwo jest dopiero „trzeciorzędny” kryterium rozstrzygania kwestii miejsca zamieszkania.

Gdyby jednak i ta przesłanka nie przyniosła rozstrzygnięcia (bo podatnik jest obywatelem obu zainteresowanych państw lub żadnego z nich), wtedy o tym, w którym kraju podatnik ma miejsce zamieszkania, musiałyby zdecydować odpowiednie organy obu państw w drodze wzajemnego porozumienia.

W większości przypadków miejsce zamieszkania da się ustalić na podstawie kryterium „ośrodka interesów życiowych”.

Siedziba

W myśl Modelowej Konwencji OECD określenie „osoba mająca siedzibę w umawiającym się państwie” oznacza każdą osobę, która zgodnie z prawem tego państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na jej siedzibę zarządu albo inne kryterium o podobnym charakterze.

Jeżeli osoba niebędąca osobą fizyczną ma siedzibę w obu umawiających się państwach, to uważa się, że ma siedzibę w tym umawiającym się państwie, w którym znajduje się miejsce jej **faktycznego zarządu**.

Miejsce faktycznego zarządu to miejsce, w którym podejmowane są kluczowe decyzje w sprawach zarządzania i w sprawach handlowych, niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa. Miejscem faktycznego zarządu będzie zazwyczaj miejsce, w którym osoba lub grupa osób sprawujących najwyższe funkcje (np. rada dyrektorów) podejmuje oficjalnie decyzje.

Komentarz do Modelowej Konwencji OECD przyznaje, że nie można w tej kwestii wypracować dokładnej normy, ale w celu ustalenia miejsca faktycznego zarządu powinny być brane pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności.

Dany podmiot może mieć więcej niż jedno miejsce zarządu, lecz może mieć tylko jedno miejsce faktycznego zarządu.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o PDOF - Artykuły 1-5](#)

Certyfikat rezydencji

Stosownie do powyższych przepisów o rezydencji podatnika (czyli o miejscu zamieszkania bądź o siedzibie) decydują zatem okoliczności faktyczne, a nie spełnienie lub niespełnienie jakichś wymogów formalnych (np. nie może świadczyć o posiadaniu miejsca zamieszkania w Polsce wyłącznie fakt bycia zameldowanym w Polsce).

Jednak w niektórych przypadkach podatnik może potrzebować urzędowego potwierdzenia swojej rezydencji. Organy podatkowe na wniosek podatnika wystawiają wówczas zaświadczenie o miejscu zamieszkania (siedzibie), czyli certyfikat rezydencji.

Zgodnie z definicją zamieszczoną w ustawie o podatku dochodowym certyfikat rezydencji jest zaświadczeniem o miejscu zamieszkania podatnika dla celów podatkowych wydanym przez właściwy organ administracji podatkowej państwa miejsca zamieszkania podatnika.

Wydawanie certyfikatu rezydencji przez polskie organy podatkowe uregulowano w art. 306I Ordynacji podatkowej, w myśl którego organ podatkowy na wniosek podatnika wydaje zaświadczenie o jego miejscu zamieszkania lub siedzibie dla celów podatkowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Polskie przepisy nie wskazują formalnych wymogów, jakie powinien spełniać zagraniczny certyfikat rezydencji, ani tego, jakie informacje powinny się w nim znajdować. Powinien to być jednak dokument wydany przez administrację podatkową danego kraju potwierdzający, że dana osoba posiada miejsce zamieszkania w tym kraju i podlega w nim opodatkowaniu od całości swoich dochodów.

Zdarza się niekiedy, że polskie przepisy podatkowe nakazują opodatkowanie dochodów nierezydentów w inny sposób, niż

przewiduje to umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania. W takich przypadkach zastosowanie przepisów umowy, a nie ustawy (np. przez płatnika pobierającego podatek czy też zaliczkę) będzie możliwe pod warunkiem przedstawienia przez nierezydenta certyfikatu rezydencji wydanego przez inne państwo.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o PDOf - Artykuły 5a-5d](#)

[Ordynacja podatkowa - Artykuły 306a-306n](#)

Metody unikania podwójnego opodatkowania

Jeżeli osoba mieszkająca lub mająca siedzibę w Polsce uzyskuje dochody, które podlegają opodatkowaniu za granicą (np. dochody z pracy w zagranicznej firmie), to mamy do czynienia z podwójnym opodatkowaniem: dochód podlega opodatkowaniu za granicą, natomiast osoba, która go uzyskała, podlega opodatkowaniu w Polsce. Jak wspomniałem na początku lekcji, podwójne opodatkowanie jest bardzo szkodliwym zjawiskiem, dlatego zainteresowane państwa stosują środki, które zapobiegają jego powstawaniu. Środki te znajdują się w dwustronnych umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania, które zawarła Polska, co do zasady możemy mówić o dwóch metodach unikania podwójnego opodatkowania: wyłączenia z progresją i proporcjonalnego odliczenia.

Aktualną treść umów, wykaz państw, z którymi Polska ma podpisane umowy, znajdziecie na stronie Ministerstwa Finansów:

<https://www.podatki.gov.pl/podatkowa-wspolpraca-miedzynarodowa/wykaz-umow-o-unikaniu-podwojnego-opodatkowania/>.

Metoda wyłączenia z progresją

Taki sposób unikania podwójnego opodatkowania przewidują umowy zawarte z większością krajów europejskich.

Zastosowanie tej metody oznacza, że dochód zagraniczny jest zwolniony z podatku w Polsce. Jednakże dla ustalenia stawki podatku od pozostałego dochodu – osiągniętego w Polsce – stosuje się stawkę podatku właściwą dla całego dochodu, tj. łącznie z dochodem osiągniętym za granicą.

Przykład

Załóżmy, że podatnik w 20xx roku osiągnął dochody z Niemiec w wysokości 79 000 zł (po przeliczeniu na złote) i w Polsce w wysokości 40 000 zł (pomijamy ZUS i składkę zdrowotną).

Do dochodu podlegającego opodatkowaniu (czyli uzyskanego w Polsce) stosujemy stopę procentową, która byłaby zastosowana, gdyby dochody niemieckie nie były zwolnione z podatku.

Stopę wyliczamy następująco:

1. *Liczymy podatek od dochodów podlegających opodatkowaniu i zwolnionych:*

$$40\,000\text{ zł} + 79\,000\text{ zł} = 119\,000\text{ zł},$$

$$(119\,000\text{ zł} - 85\,528\text{ zł}) \times 32\% + 14\,839,02\text{ zł} = 25\,550,06\text{ zł};$$

2. *Podatek dzielimy przez sumę dochodów i mnożymy przez 100:*

$$25\,550,06\text{ zł} / 119\,000\text{ zł} \times 100 = 21,47\%$$

(stopę zaokrąglamy do dwóch miejsc po przecinku);

3. *Do dochodu podlegającego opodatkowaniu stosujemy wyliczoną stopę procentową:*

$$40\,000\text{ zł} \times 21,47\% = 8588\text{ zł}$$

Podatek wyniesie więc 8588 zł.

Metoda odliczenia proporcjonalnego

Metodę tę przewidują umowy zawarte między innymi z: Belgią, Holandią, Kazachstanem, Rosją.

Zastosowanie tej metody oznacza, że dochód osiągnięty za granicą podlega opodatkowaniu w Polsce, ale od należnego podatku odlicza się podatek zapłacony za granicą. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć wysokości podatku

przypadającego proporcjonalnie na dochód osiągnięty za granicą.

Przykład

(wszystkie przykłady dla tabeli podatkowej obowiązującej w 2021 r. Przy dochodach za 2022 r. należy przy przeliczaniu uwzględnić aktualny kształt tabeli podatkowej).

Założmy, że podatnik w 20xx roku osiągnął dochody takie same jak w poprzednim przykładzie, z tym że w innym kraju: z Holandii w wysokości 79 000 zł i w Polsce w wysokości 40 000 zł (pomijamy ZUS i składkę zdrowotną).

Zakładamy, że podatek zapłacony za granicą wyniósł 7907 zł.

Łączny dochód do opodatkowania (polski i holenderski) wyniesie więc 119 000 zł.

1. Liczymy podatek od łącznych dochodów:

$$40\,000\text{ zł} + 79\,000\text{ zł} = 119\,000\text{ zł},$$

$$(119\,000\text{ zł} - 85\,528\text{ zł}) \times 32\% + 14\,839,02\text{ zł} = 25\,550,06\text{ zł};$$

2. Od podatku odliczamy podatek zapłacony za granicą. Odliczenie zagranicznego podatku nie może jednak przekroczyć tej części podatku, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w Holandii. Dochód uzyskany w Holandii (79 000 zł) stanowi 66,39% dochodu podlegającego opodatkowaniu, tak więc odliczyć możemy maksymalnie kwotę:

$$25\,550,06\text{ zł} \times 66,39\% = 16\,962,68\text{ zł};$$

3. Ponieważ podatek zapłacony w Holandii wyniósł 7907 zł, możemy odliczyć go w całości:

$$25\,550,06\text{ zł} - 7907\text{ zł} = 17\,643,06\text{ zł}.$$

Podatek należny w Polsce wynosi więc (po zaokrągleniu do pełnych złotych) 17 643 zł.

Ulga abolicyjna

Z powyższych przykładów wynika, że metoda proporcjonalnego odliczenia jest dużo mniej korzystna niż metoda wyłączenia z progresją – przy takich samych kwotach dochodu podatek przy zastosowaniu metody proporcjonalnego odliczenia okazał się dużo wyższy. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wyrównała obciążenia podatkowe wynikające z jednej i drugiej metody unikania podwójnego opodatkowania, wprowadzając tzw. ulgę abolicyjną (art. 27g ustawy), która jednak od 1.01.2021 r. została znacznie ograniczona.

Kwota ulgi abolicyjnej jest różnicą między podatkiem wyliczonym przy zastosowaniu metody proporcjonalnego odliczenia a podatkiem wyliczonym przy zastosowaniu metody wyłączenia z progresją.

Przykład

Podatnik z przykładu dotyczącego metody proporcjonalnego odliczenia mógłby skorzystać z ulgi abolicyjnej i wyrównać swój podatek do poziomu ustalonego przy zastosowaniu metody proporcjonalnego odliczenia.

Różnica między podatkiem wyliczonym przy zastosowaniu obu metod wynosi:

$$17\,643\text{ zł} - 8588\text{ zł} = 9055\text{ zł}.$$

Jest to kwota ulgi abolicyjnej. Pomniejszając o nią podatek wyliczony przy zastosowaniu metody proporcjonalnego odliczenia, faktyczne zobowiązanie podatnika będzie równe podatkowi wyliczonemu przy zastosowaniu metody wyłączenia z progresją.

Ćwiczenie

Wejdź na stronę:

<https://www.podatki.gov.pl/podatkowa-wspolpraca-miedzynarodowa/wykaz-umow-o-unikaniu-podwojnego-opodatkowania/>

Otwórz i przejrzyj jedną z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zwróć uwagę na konstrukcję tych aktów oraz zakres zagadnień, które regulują.

Odesłania do aktów prawnych

[Ustawa o PDOF - Artykuły 27-27e](#)

Kończymy już część poświęconą zagadnieniom ogólnym opodatkowania dochodu, przechodząc w kolejnej lekcji do

podatków lokalnych - czyli podatków, na których wysokość wpływ mają samorządy, i których wpływy zasilają w całości budżety gmin. Warto przy okazji wspomnieć, że podatki dochodowe również częściowo zasilają budżety samorządowe, ale podatki lokalne pozostają w gminach co do zasady w całości (choć są też wyjątki, związane z wyrównywaniem dochodów samorządów itp. - ale tym się nie będziemy teraz zajmować).